

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, če-
trtek in soboto

Ljubljana, četrtek 10. decembra 1936

Cena posamezni
številki din 1'50

Deficitna Slove- nija in davki

Zadnjič smo poročali o nad vse značilni razsodbi upravnega sodišča v Celju. Neka ljubljanska tvrdka je na podlagi svojih knjig dokazala, da je imela v poslovnem letu 1934 nekaj nad 7000 dinarjev dejanske izgube, kljub temu pa ji je odmeril reklamacijski odbor pridobnino na 50.000 din, kakor da bi imela tvrdka 50.000 dinarjev čistega dobička. Reklamacijski odbor sicer ni mogel ugotoviti pravilnosti podatkov nje-
mu predloženih knjig, toda po zunanjih znakih je kratkoma-
l »ugotovilo«, da je imela tvrdka pri 1,8 milijona din prometa 3% čistega dobička in da je bila zato njegova odmera pravilna. Seveda pred upravnim sodiščem takšno samovoljno določevanje čistega dobička ni moglo obveljati in od-
mera reklamacijskega odbora je na pritožbo tvrdke propadla.

Niti najmanj ne pretiravamo, če pravimo, da je preje opisani dogodek naravnost značilen za odnos Slovenije do naše osrednje davčne uprave. Kakor preje ome-
njena ljubljanska tvrdka, tako more tudi Slovenija na podlagi ne-
ovrgljivih statističnih podatkov dokazati, da je njeno gospodar-
stvo v zadnjih letih stalno deficit-
no, kljub temu pa se zahtevajo od
nje vedno novi davki. A ne samo
zahtevajo se vedno novi davki,
temveč se ti tudi izterjajo in
ta praksa se namerava v bodoče
še z vso neizprosno nadalje-
vati. Posledica tega je, da se v
drugih in tudi najbogatejših po-
krajinah davčno breme manjša, v
Sloveniji pa večja. Tako so se zni-
žali donosi neposrednih davkov v
bogati Vojvodini od 565,7 milio-
na din v l. 1934 na 460,1 milijona
dinarjev v l. 1935, v Sloveniji pa
so se istočasno povišali od 242,3
na 260,5 milijona din, pa čeprav
je slovensko gospodarstvo v zad-
njih letih stalno deficitno.

Glavni dohodek Slovenije od
njenih naravnih zakladov izvira
iz prodaje lesa in premoga. Že od
leta 1932 naprej pa je dohodek
od lesa v stalnem in že katastro-
falnem padanju. Slovenija, ki je
dobila od lesa v dobrih letih za
približno četrto milijardo din de-
viz, ni imela lani od lesa skoraj
nobelih dohodkov, ker se terjatve
za tiste majhne količine lesa, ki
jih je izvozila, so večinoma za-
mrzle. Kako je s premogom, pa je
itak že več kot zadosti znano. Ne-
kak številka pa naj kljub temu tu
navedemo. Državne dobave slo-
venskim premogovnikom se od l.
1929 dalje stalno krčijo. V letu
1929/30. so znašale še 45 2/3%, leta
1935/36. le še 25 3/3% in je zato
mesečni kontingent padel od 75
tisoč ton na 29.200 ton. Posledica
tega je, da je padlo število zapo-
slenega delavstva samo pri TPD
od 8084 v l. 1929. na 4292 v letu
1935. Pri tem pa treba upoštevati
še to, da je bilo l. 1929. vseh
teh 8084 delavcev polno zaposle-
nih, dočim so delali delavci v letu
1935. samo 179 dni. Na plačah,
davkih in socialnih dajatvah je
izplačala TPD še v l. 1933. nad 103
milijone din, v l. 1935. je padel
ta dohodek Slovenije za več kot po-
lovico. Tudi državna blagajna je
od tega trpela, saj je družbeni
davek TPD padel od 3,9 na 0,5
milijona din.

Velik dohodek je imela Slove-
nija v prejšnjih letih od sadja, zla-
sti od jabolk. Letos sadja ni bilo

in samo pri jabolkih znaša le-
tošnja izguba Slovenije več dese-
tin milijonov din. Poleg tega pa
je bila vsa letošnja letina Slove-
nije silno slaba, da je morala Slo-
venija v še večji meri kot druga
leta nakupovati žito v drugih po-
krajinah. Ker pa je cena pšenice in
koruzi narasla, je morala Slove-
nija kljub svojim manjšim dohod-
kom povečati svoje izdatke za pse-
nico in koruzo. Računati pa je s
tem, da bo agrarni donos Slove-
nije še v bodoče padal, ker za-
radi vedno manjših dohodkov
kmetovalcev pada tudi uporaba
gnojil, da je slovensko kmetijstvo
kvalitativno v nazadovanju.

Vrhu vsega pa je Slovenija za-
dela še ta največja nesreča, da je
bila popolnoma uničena njena
zadnja rezerva — njeno denarni-
štvo. Kako velikanski greh se je
storil z uničenjem slovenskega de-

narništva, to sploh ni mogoče opi-
sati. Nekdaj močne hranilnice, ki
so bile trdna opora vsemu okraju,
so danes na tem, da polagoma
likvidirajo!

Ni čuda, če pri takšnem sploš-
nem gospodarskem stanju propa-
data trgovina in obrt, da je gospo-
darski položaj Slovenije tudi iz te-
ga razloga vsak dan slabši in že-
lostnejši. Stalni letni deficit je
slovensko gospodarstvo že tako
razjedel, da more vsak hip nasto-
piti oni usodni trenutek, ko se bo
zrušila vsa stavba slovenskega go-
spodarstva!

Kljub temu pa se zahteva od
vseskozi deficitne Slovenije, da
mora biti še v naprej ona pokra-
jina, ki plačuje relativno največ
davkov in ki dobi od države re-
lativno najmanj dobrin. Kakor je
zahteval reklamacijski odbor od
uvodoma omenjene ljubljanske

tvrdke, da kljub dokazanemu defi-
citu plača višjo pridobnino, tako
zahteva osrednja davčna uprava
od Slovenije, da kljub dokazanemu
svojem deficitu plačuje višje
davke. Proti sklepu reklamacijs-
kega odbora se je mogla ljubljans-
ka tvrdka z uspehom pritožiti na
upravno sodišče. Kam pa naj se
pritoži Slovenija?

In vendar je treba, da se tudi
pritožba Slovenije upošteva, pa če
ne iz drugih razlogov, potem vsaj
iz državnih ozirov, ker je država
interesirana na tem, da ji ne
usahne njen najboljši davčni vir,
ki ga je dosedaj imela v Sloveniji,
ki ga pa v deficitni Sloveniji ne
more več imeti, pa naj bi se šte-
vilo dražb še tako povečalo.

Ne samo slovenska zadeva, tem-
več že stvar državnega interesa je,
da se deficitni Sloveniji davčno
breme zmanjša!

Sanacija denarnih zavodov drugod in pri nas

Sanacija Centralne banke nemških hranilnic na Češkoslovaškem

Že večkrat smo opozorili, kako
je bila z velikimi žrtvami države
rešena kriza denarnih zavodov na
Češkoslovaškem, v Avstriji, Nemčiji
in v drugih državah. Milijarde dr-
žavnega denarja so bile takrat iz-
dane za sanacijo denarnih zavo-
dov, a niso bile izdane zaman, ker
denarni zavodi so bili rešeni, s
tem pa tudi rešene milijarde, ki
so bile v ta namen izdane. Kajti
poslujoči denarni zavodi morejo
zaslužiti in vrniti podporo, ki so
jo dobili od države, za neposlujoče
denarne zavode pa ni druge re-
šitve ko postopna likvidacija.

Pri nas denarni zavodi v naj-
težji krizi niso bili deležni no-
bene državne pomoči. Nasprotno!
Ko je bila stiska za denar naj-
večja, je Narodna banka z odpo-
vedjo kreditov še krizo silovito
poosttrila. In vendar so bili naši
denarni zavodi zdravi in samo ne-
kak sto milijonov din je bilo treba,
da bi se z izplačevanjem vlog na-
val na denarne zavode nehal in
v par mesecih bi mogli denarni
zavodi v celoti vrniti državi vso
njeno podporo.

Kakor je ta misel težka, tako pa
se ji le ni mogoče ubraniti, če
pomislimo, kako drugod pomagajo
denarnim zavodom. Tako so baš te
dni poročali listi o velikem na-
črtu, po katerem bodo na Češko-
slovaškem izvedli sanacijo Osred-
nje banke nemških hranilnic. Ta
banka je bila v predvojni dobi ena
glavnih nemških finančnih trdnjav
na Češkem ter v znatni meri fi-
nancirala nemški narodnostni boj
proti Čehom. Tudi po vojni je bila
še dolgo vrsto let eden najmoč-
nejših nemških zavodov, ki pa je
kasneje prišla v težave, večinoma
pa po lastni krivdi. Kljub temu
pa bi bila tudi ta banka pri sploš-
ni sanaciji l. 1932. sanirana, če
bi takrat pravilno napovedala
svoje izgube. Tega pa ni storila in
tako se je izguba povečala in se-
daj je prišla v brezizhoden polo-
žaj. Če bi šla v poravnavo, bi
mogla plačati svojim upnikom naj-
več 45 % njih terjatev, izključeno
pa je, da bi mogla poravnavo iz-
vesti v dveh letih in bi bil zato
konkurz neodvrljiv. Kaj pa bi po-
menil konkurz, ni treba še po-
sebej razlagati.

Čehi so imeli torej dovolj pre-
pričujočih izgovorov, da bi pre-
pustili nemški zavod njegovi usodi,
a vendar niso tega storili, tem-
več so se odločili za sanacijo.
Tembolj bi mogli svoje stališče
opravičiti, ker bo sanacija banke
zahtevala ogromnih žrtev. Terjatve
upnikov III. razreda znašajo
namreč brez obresti 569,6 milijona
Kč, aktiva za kritje teh terjatev
pa le 296,9 milijona Kč. Za ta-
košnje plačilo teh terjatev pa bi
bilo treba skoraj 400 milijonov Kč.
Kljub temu pa se je Češkoslova-
ška odločila, da izvede sanacijo
Osrednje banke nemških hranil-
nic, in sicer na takšni podlagi, da
dobe upniki 70 % svojih terjatev,
oni, ki bi na izplačilo počakali, pa
tudi 100 %. Za sanacijo bodo pri-
spevali vsi češkoslovaški denarni
zavodi in tudi država, ki bo izdala

posebne obligacije, za katere bo
plačevala v prvih desetih letih po
16,5 milijona Kč, kasneje pa po
23,8 milijona Kč.

Splošni državni interes, ker bi
polom banke povzročil nad vse
težke socialne in gospodarske po-
sledice, je zmagal nad vsemi dru-
gimi oziri in zato bodo Čehi iz-
vedli sanacijo Osrednje banke
nemških hranilnic.

Pri nas niso za sanacijo naših
denarnih zavodov potrebne niti
primeroma tako velike žrtve, naši
denarni zavodi so bili poleg tega
umetno vrženi v sedanje težko
stanje, a vrhu vsega gre za naš
domač kapital, od katerega je od-
visen napredek našega gospodar-
stva. In vendar niso naši denarni
zavodi deležni pomoči! Kaj naj po
tej paraleli še rečemo?

Složno delo med nemškimi delavci in podjetniki

Kranjska industrijska družba na
Jesenicah je poslala več delavcev
v Nemčijo na krajše potovanje, da
si ogledajo tamošnje železarne.
Sedaj opisujejo delavci svoje vtise
iz Nemčije. V zadnjem »Slovencu«
piše neki delavec med drugim na-
slednje:

V Nemčiji vladajo med delav-
stvom in podjetniki čisto druge
razmere kakor pa pri nas. Ni med
njimi nobene mržnje, temveč vla-
da med njimi vzajemno sodelova-
nje. Delavec in podjetnik se zave-
data, da zavisita od njunega skup-
nega dela uspeh podjetja. Mehani-
zacija dela in racionalizacija sta
izpeljani do zadnjih konsekvenc.
Velika važnost se polaga na stro-
kovno usposobljenost naraščajo-
vajenci se temeljito pripravljajo
teoretično in praktično za svoje
bodoče delo.

Geslo vseh Nemcev je delo in
zopet delo. Danes je vsa nemška
industrija zaposlena s polno paro.
Nihče pa nima skrbi, kje bo do-
bila tovarna nova naročila, ko bo
sedanje delo dovršeno. Bo že nem-
ški gospodarski načrt poskrbel za
novo zaposlitev tovarne.

Delavci prejema mesečno od
250 do 450 mark. Poleg tega dobi-
vajo tudi plačan dopust, pri neka-
terih podjetjih pa tudi božičnice.
Ni pa toliko kategorij, kakor jih
je pri naših profesionistih. V glav-
nem so le tri kategorije. Plače so
urejene na podoben način ko pri
nas; na temeljno mezdo in na
akord.

Odlično pa je poskrbljeno za var-
nostne naprave, zelo higienično so
urejena delavska stanovanja ter
je v splošnem stanje nemškega de-
lavca ugodnejše kakor pa našega.

Delavec, ki poroča o teh svojih
vtisih, predlaga, da bi podjetja
gledala na to, da bi se v naših to-
varnah nehala vsako nepotrebno
zmerjanje, ker to le škoduje sploš-
nemu napredku dela v tovarni.
Mislimi je treba tudi na to, da
bodo tudi pri nas tovarne morale
uvesti večjo racionalizacijo dela.

Glede higienskih in varnostnih
naprav naj veljajo samo predpisi
zakona.

Končno se delavec zahvaljuje
ravnateljstvu Kranjske industrijs-
ke družbe, ki jim je omogočila
potovanje po Nemčiji.

Na predvečer zlate nedelje

dne 20. t. m. bodo trgovci v Ljub-
ljani razkošno uredili in raz-
svetlili izložbena okna. Na nedeljo
samo, ko bodo trgovine ves dan
odprte, t. j. 20. t. m., pa bodo pri-
pravili za kupujoče občinstvo vse,
kar si more želeli. Izredno znižan-
je cen vsemu blagu na zlato ne-
deljo, je geslo ljubljanskih trgov-
cev! Zato ne pozabite posetiti na
zlato nedeljo Ljubljano.

Nove železniške proge

Kakor poroča »Jugoslovanski
Kurir«, se bosta spomladi začeli
graditi progi Čačak—Valjevo in
Banjaluka—Doboj. Obe progi bi
bili normalnotirni. Proga Čačak—
Valjevo bi gradila Evropska druž-
ba za hipotekarna in bančna po-
svojila, ki ima svoj sedež v Parizu.
Proga bi gradila družba z veza-
nimi dinarji, ki jih ima v Jugosla-
viji za 130 milijonov din, ki jih
drugače ne more porabiti. Pred-
sednik družbe Markovitch pride v
Beograd, da osebno zaključi po-
godbo z našimi železnicami glede
gradnje te proge.

Proga Banjaluka—Doboj pa bi
gradila družba Batignolles, ki ima
menda že kar monopol na grad-
njo jugoslovanskih železnic. Pod
pezo odkritij bivšega ministra Sta-
nića je družba Batignolles svoje
dni znižala svoje cene za 14 od-
stotkov. Sedaj pa izjavlja, da po
teh cenah ne more več graditi,
ker se je gradbeni material po-
dražil. Zato zahteva povišanje cen.
Verjetno bo tej zahtevi družbe tu-
di ustrezno.

Trgovinski register

Vpisala se je naslednja tvrdka:

Ivan Brajan, Ljubljana, obratni
predmet: carinsko posredništvo.
Imetnik Ivan Brajan, car. kontro-
lor v pokoj.

Vpisale so se naslednje izpre-
membe in dodatki:

Jugo-Rhomberg & Co., družba
z o. z., Bled. Izbrise se poslovdja
Jörg Rhomberg.

»Petoviac, usnjarska industrija,
Breg pri Ptuj. Izpremenila so se
pravila družbe ter se je zaradi
kritja izgube v celoti odpisala del-
niška glavnica v višini 1.500.000
din. Obenem se je delniška glav-
nica ponovno zvišala na 1.500.000
din ter se razdeli ta glavnica na
15.000 novih delnic po 100 din no-
minalne vrednosti.

Peter Majdič — Merkur, kovin-
ska, industrijska in trgovska druž-
ba z o. z. v Celju. Obratni pred-
met: nakup in prodaja železnine,
kovin, strojev, fabrikacija istih
itd. — Izbrise se prokura Ane
Majdič.

Tovarna klobukov in slamnikov
Ladstätter, Kurzthal, Oberwal-
der, družba z o. z. v Domžalah.
Izpremenila se je družbena pogod-
ba. — Besedilo firme odslej:
»Universale«, tovarna klobukov in
slamnikov, družba z o. z. Dva po-
slovdji zastopata družbo kolektiv-
no. Če se postavi prokurist, za-
stopa ta družbo kolektivno z enim
poslovdjo. Osnovna glavnica v vi-
šini 250.000 din se poviša na 500
tisoč din ter je povišek v celoti
vplačan. — Izbrise se poslovd-
je: Alfonz Oberwalder, Avgust
Tosti, Kurt Ladstätter in dr. Jan-
ko Berce. Vpišeta pa se poslovdji
inž. Vinko Zalokar, trgovec v
Domžalah in Franc Faltner, trgo-
vski zastopnik v Domžalah.

Denarstvo

Dvig delniškega kapitala v Jugoslaviji

Glavni dobiček ima Beograd

L. 1935. je bilo ustanovljeno v Jugoslaviji 35 novih delniških družb z ustanovno glavnico 49'6 milijona din, 1. 1936. pa je bilo ustanovljenih 37 družb z glavnico 145'1 milijona din. Glavni delež od teh družb pripade na Beograd, kakor se vidi iz naslednjih števil.

	število družb	glavnica v mil. din
Beograd	18	100'1
Zagreb	8	24'7
vsa druga mesta	11	20'3

Po strokah odpade od novih družb na

	število družb	glavnica v mil. din
rudarsko ind.	6	71'0
živilsko	3	26'5
parcel. zemljišč	4	18'7
trgovino	14	12'1
tekstilno	3	5'5
kemično	2	5'1
druge družbe	5	6'2

Od novih družb je nastalo 10 iz bivših samostojnih podjetij s kapitalom 68'1 milijona din, da znaša dejanski prirastek kapitala delniških družb samo 77 milijonov din.

Obračun klirinških lir izpred 18. novembra

Združenje industrialcev Savske banovine je poslalo na finančno ministrstvo spomenico, v kateri zahteva, da se naše klirinške terjatve proti Italiji, ki so nastale pred 18. novembrom, obračunava po tečaju, ki je takrat veljal.

Na to spomenico pa je finančno ministrstvo odgovorilo, da nima nobene možnosti, da bi tej zahtevi ustreglo.

Kršitve veljavnih deviznih predpisov zastarajo, kakor je izjavilo finančno ministrstvo, v dveh letih. To tolmačenje je potrdil tudi državni svet.

V novembru je zaprosilo za zaščito 6 denarnih zavodov, in sicer pet za odlog plačil, 1 pa za poravnava izven stečaja.

Posojilo 100 milijonov funtov, ki ga je razpisala angleška vlada in ki se bo obrestovalo po 2,75 %, je bilo podpisano v eni sami dobri uri.

Mednarodni borzni indeksi

Velike svetovne borze so ves zadnji čas pod vplivom napete zunanje-politične situacije in zato so tečaji na borzah večinoma nazadovali. Dvig tečajev na nekatere borzah v prejšnjih tednih (kakor n. pr. v Milanu) je le posledica devalvacije valut, ki je kar avtomatično dvignila tečaje vrednostnih papirjev. Pregled o gibanju indeksnih števil nam daje naslednja tabela:

Koncem	1927	31. 10.	14. 11.	28. 11.
= 100%				
London	82,0	81,4	80,4	
Pariz	52,1	56,4	51,8	
Berlin	45,1	43,7	43,3	
Dunaj	56,2	57,7	56,8	
Praga	90,2	94,4	96,9	
Milan	119,0	121,6	118,6	
Bruselj	41,7	44,9	42,7	
Amsterdam	58,7	59,0	59,8	
Stockholm	24,4	25,8	26,2	
Curih	56,7	59,0	58,4	
New York	114,0	116,9	118,1	

Mednarodni borzni indeksi je nazadoval od 69,1 na 68,5%.

Konkurzi - poravnave

Odpravljen je konkurz o premoženju industrialca Antona Kajfeža star., ker je bila razdeljena vsa masa.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju Jerneja Pirca, posestnika v Ljubljani. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Zajc. Narok za sklepanje poravnave dne 2. januarja ob 11. Rok za oglasitev do 28. decembra.

Besedilo trgovinske pogodbe z Anglijo

Angleški zunanji minister Eden je predložil angleškemu parlamentu besedilo trgovinske pogodbe, ki je bila sklenjena med Jugoslavijo in Vel. Britanijo in ki se glasi:

Vlada Združene kraljevine Velike Britanije in Severne Irske ter vlada Jugoslavije sta se sporazumeli v želji, da olajšata in povečata trgovino med Zdr. kralj. Vel. Britanijo in Sev. Irsko ter kraljevino Jugoslavijo v naslednjem:

Čl. 1. — Jugoslovanska vlada se obvezuje, da bo izdajala zadostno število dovoljenj za uvoz v Jugoslavijo proizvodov, ki uspevajo ali so proizvedeni, predelani ali ponovno izvoženi iz Združene kraljevine, glede katerih so uvedena ali se morejo kasneje uvesti uvozna dovoljenja. Skupna vrednost uvoznih dovoljenj, ki se bodo izdala, bo odvisna od skupnega izvoza iz Jugoslavije v Združeno kraljevino. Jugoslovanska vlada bo tudi dajala dovoljenja za nakup svobodnih tujih deviz, potrebnih za popolno plačilo ter v določenih rokih za vse blago in vsa postranska plačila, ki izvirajo iz nakupa tega blaga, vračunavač tu tudi prevoz, zavarovanje in provizijo.

Izraz »svobodne devize« v tem členu pomeni sterling ali valuto, ki ni jugoslovanska in katere konverzija v sterlinge ne podleži nobenim omejitvam.

Čl. 2. — Vse blago, uvoženo v Jugoslavijo po uvoznih dovoljenjih, izdanih 1. januarja 1937 ali kasneje v smislu čl. 1. tega sporazuma, mora imeti na zahtevo jugoslovanske vlade potrdilo o izviru iz Združene kraljevine ali potrdilo o zopetnem izvozu iz Združene kraljevine. Ta potrdila izdajajo trgovinske zbornice Združene kraljevine ali druga telesa ali ose-

be, katere so v to pooblašene od vlade Združene kraljevine.

Čl. 3. — 1. Ta pogodba bo ratificirana in ratifikacijske listine bodo izmenjane v Beogradu čim prej mogoče.

2. Ta pogodba stopi v veljavo po ratifikaciji in velja do 30. junija 1937. Če pa ratifikacijske listine ne bi bile izmenjane do 1. januarja 1937, stopi pogodba provizorično v veljavo dne 1. januarja 1937 ter se more odpovedati v skladu s predpisi odst. 3. tega člena.

3. Če niti ena pogodbenih strank ne bi pogodbe odpovedala 3 mesece pred 30. junijem 1937, ostane pogodba v veljavi še nadaljnje tri mesece po datumu, ko bo ena pogodbenih strank odpovedala pogodbo diplomatskim putem.

Čl. 4. — Pogodba o trgovini in plovbi, ki je bila podpisana v Londonu dne 12. maja 1927 ter izmenjava not istega datuma, ostaneta v veljavi.

Dokler trajajo ta pogodba, se morajo določila preje omenjene pogodbe in izmenjava not tolmačiti v smislu določil te pogodbe glede na predmete in ozemlja, na katere se sedanja pogodba nanaša.

Ta pogodba, kakor je preje navedena, je bila podpisana dne 27. novembra 1936 v angleškem jeziku in v duplikatu. Pogodba določa, da se njena določila prevedejo na srbski jezik čim prej, da pa je v primeru sporov odločujoč angleški tekst, ker so se tudi pogajanja vodila v angleškem jeziku.

Pogodbo so podpisali za Veliko Britanijo zunanji minister Anthony Eden in trgovinski minister Walter Runciman, za Jugoslavijo pa naš poslanik v Londonu Slavko Grujić in pomočnik zunanjega ministra Milivoj Pilja.

Dovoljenja za uvoz angleškega blaga

V zvezi s sklenitvijo angleško-jugoslovanske trgovinske pogodbe sporoča kontrolni odbor za uvoz pri Narodni banki naslednje:

»Kontrola uvoza, ki je bila uvedena s sklepom finančnega ministra z dne 6. aprila letošnjega leta, se uporablja še nadalje proti vsem neklirinškim državam in zato tudi proti Angliji. Zato je treba za uvoz kontroliranih predmetov iz Anglije dobiti še nadalje predhodno dovoljenje odbora za uvoz pri Narodni banki.

Glede uvoza kontroliranih predmetov iz Anglije se bodo dajala dovoljenja kvartalno, za vsako tromesečje posebej. Potemtakem se morejo prošnje za uvoz za prvo tromesečje 1937 že takoj sedaj predložiti Narodni banki. Količina uvoza vsakega predmeta za posamezno firmo za bodoče četrtletje se bo določevala v smislu sklenjene pogodbe v skladu z višino našega izvoza v prejšnjem tromesečju. Prošnje za uvoz se smejo vlagati poleg firm, ki so uvažale že l. 1935 angleško blago, izjemoma tudi za one firme, ki v l. 1935 še niso uvažale, da bi se s tem dognala možnost podelitve dovoljenj za delni uvoz angleškega blaga tudi tem tvrdkam.

Prošnje za uvoz z vsemi potrebnimi podatki se morajo na predpisanih obrazcih vlagati pri Narodni banki in njenih podružnicah.

Zato znova ponavljamo svojo zahtevo: tudi kontrola nad uvozom se mora decentralizirati! Na podlagi uvoza v l. 1935., naj se procentualno dodeli vsaki banovini dopustna višina angleškega uvoza. Dovoljenja za ta uvoz pa naj dajejo lokalne oblasti, in sicer ne koncem vsakega tromesečja,

temveč po kronološkem redu, kakor prihajajo prošnje.

Zakaj ne bi vsaj enkrat postopali enostavno in priprosto, ko pa je tako postopanje tudi mogoče!

Trgovinska pogodba s Francijo podpisana

V torek je bila v Beogradu slovesno podpisana nova trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Francijo. Za Francijo je podpisal pogodbo trgovinski minister Bastid, za Jugoslavijo pa dr. Vrbanić. Z novo pogodbo bodo znatno olajšani trgovinski odnosi med obema državama. Tudi plačilni promet je z novo pogodbo urejen.

Trgovinski sporazum z Madjarsko

Pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe z Madjarsko so v glavnem uspešno končana. Madjarska je dovolila naši državi deloma znatne uvozne kontingente. Del blaga bo plačevala tudi v devizah. Dovoljeni nam bodo ti kontingenti: 100 ton jabolk, 400 ton orehov, 5000 vagonov drv, 1200 vagonov oglja, 200 vagonov jamskega lesa, 5400 stavbnega lesa, 80 vagonov karbida, 2 vagona klincev, 100 vagonov železniških prakov za okretnice in 180.000 železniških navadnih prakov. Za 1000 hl bermeta pa bi morali v kompenzacijo kupiti tokajca in šampanjca. Naš izvoz usnja, železne rude, bakra, svinca in drugih rud bi plačali Madjari v devizah.

Uvoz iz Madjarske v Jugoslavijo pa bo prost in enako urejen kakor z Avstrijo.

Pred trgovinskimi pogajanjmi s Poljsko

Po poročilih poljskega tiska je imel guverner naše Narodne ban-

ke dr. Radosavljević ob svojem zadnjem bivanju v Varšavi več sestankov z zastopniki Poljske banke in Poljske družbe za trgovino s pomočjo kompenzacij. Obisk dr. Radosavljevića je bil v zvezi z reorganizacijo poljskega klirinškega sistema ter ureditvijo plačilnega prometa in trgovinskih odnosov med Poljsko in Jugoslavijo.

Na teh sestankih je bilo sklenjeno, da se prihodnji mesec, t. j. v decembru, začne pogajanja za sklenitev definitivne klirinške pogodbe med obema državama. Z novo klirinško pogodbo naj bi se tudi rešilo vprašanje starih jugoslovanskih klirinških terjatev proti Poljski. Z novo pogodbo bi se nadalje podaljšala jugoslovansko-poljska turistična pogodba, ki je bila sklenjena lani. Končno bi se z novo pogodbo še sklenil dogovor o dobavljanju jugoslovanskega tobaka poljski tobačni režiji. Slednji dogovor bi veljal tri leta.

Trgovinska pogajanja s Švico pretrgana

Švicarska trgovinska delegacija je odpotovala iz Beograda ter so bila s tem trgovinska pogajanja s Švico pretrgana. Iz Beograda pa poročajo, da je upravičeno upanje, da se bodo ta pogajanja v kratkem zopet obnovila in da bo v ta namen prišel v Beograd poseben švicarski strokovnjak in pooblaščenec. Glavna težkoča pri pogajanjih je bila zahteva naše vlade, da se plača pšenica v devizah. Prvotno je naša vlada zahtevala, da se plača vsaj 80 % pšenice v devizah. Pozneje je naša delegacija pristala na to, da se plača le 40 % pšenice v devizah, nato pa, da se plača samo 50 %. Švicarska delegacija pa niti na to ni hotela pristati ter je odpotovala v Sofijo in v Bukarešto, da tam doseže to, česar v Beogradu ni mogla doseči. Odločno pa se demantira iz Beograda vest, da bi Švica zaradi neuspešnih trgovinskih pogajanj odpovedala klirinški sporazum z Jugoslavijo.

Sporazum s Češkoslovaško

Prvega decembra je stopila v veljavo nova dopolnilna trgovinska pogodba s Češkoslovaško. Nova pogodba velja eno leto. Po tem sporazumu so nam dovoljeni naknadni kontingenti za pekmez, perutnino, jajca in salame. Za slednje se odpravlja tudi sindikalna uvozna taksa, ki je znašala 1200 čl. kron za 100 kg. Z naše strani pa se je dovolilo Češkoslovaški naslednje znižanje uvozne carine, ki bo znašala odslej preje v zlatih din

za pivo v sodih po 100 kg	20	30
nogavice iz naravne svile za 100 kg . .	3500	4000
tuljci za klobuke, surovi ali beljeni za kos	0'35	0'35
barvani ali tiskani .	1'—	1'20
umetna čreva, široka nad 70 mm, za 100 kg	300	360
plemenito in posebno jeklo v ploščah ali palicah:		
za železo v ploščah .	12	28
cevi in deli za spajanje cevi, kovane, valjane ali neobdelane nad 80 mm debeline	15	35
plugi	20	40
njih deli v teži 5 kg in več	20	20
njih deli izpod 5 kg aparati za merjenje (razen mikrometrov), ravnila, šestila in podobno . .	35	70
kmetijski stroji, nosilnice, žarnice itd. .	5	20
nad 200 kg	8	30

Kakovost odločuje!

Po malenkostni porabi vidite takoj, koliko več Vam zaleže in koliko Vam zato prihrani dobra

Kneippova sladna kava

Izvoz lesa

Naš les si je polagoma za izgubljeni italijanski in španski trg kljub vsemu vendarle našel nadomestne trge. To pa velja predvsem za trdi les in manj za mehki. Nove smernice našega lesnega izvoza se nazorno vidijo iz naslednje tabele:

V prvih desetih mesecih smo izvozili gradbenega lesa (v vrednosti milijonov din):

	1933	1934	1935	1936
Anglijo	18'5	42'4	46'5	72'9
Nemčijo	4'7	11'4	58'1	71'2
Madjarsko	11'8	19'9	19'4	33'0
Italijo	358'5	387'4	371'0	23'1
Grčijo	26'3	21'1	16'3	22'1
Španijo	36'4	50'6	46'4	19'4
Avstrijo	7'5	14'2	15'1	16'0
skupno	103'4	124'4	130'5	106'7
	567'1	671'4	703'3	364'4

Po dogovoru z nemško izvozno centralo bo izvozila Jugoslavija v Nemčijo 20.000 živih prašičev v teži po 130 kg ter 20.000 zaklanih prašičev in 8000 glav goveje živine. Vse to se bo izvozilo do konca januarja. Cena prašičem je določena franko Salzburg na 12 do 12'50 din za zaklane, 10'50 din za žive prašiče in na 5'40 do 8'60 din za govejo živino.

Cene jeklu se bodo znatno povečale, kakor poročajo iz Pariza. O povišku bo v najkrajšem času sklepal Mednarodni urad za kontrole jekla.

Češkoslovaška vlada namerava odpraviti razne uvozne omejitve ter postopoma znižati uvozne carine.

Turška vlada bo baje z začetkom novega leta odpravila vse uvozne kontingente.

Švica je znižala uvožno carino za 60 predmetov, t. j. približno eno tretjino vseh carinskih uvoznih postavk.

Staro železo se je v Ameriki podražilo za 25 centov ter se prodaja sedaj tona starega železa po 17'27—17'75 dolarja.

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah, ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna ST-DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Iz združnega registra

Vpisala se je zadruga »Zaščita Ljutomerčana v Ljutomeru«. Namen zadruge je pridobiti priznanje o zaščitnem imenu izvora našega vina v Jugoslaviji in v državah, ki kupujejo naša vina. Zaščita se nanaša le na pristna bela vina iz grozdja priznanih zlahtnih sort, predvsem onih iz trsnega izbora.

